

AKSAMITNE POWŁOKI

Adam Bryłka

Postęp technologiczny w branży chemii farb i lakierów ma miejsce nie tylko w grupie lakierów, ale też środków tradycyjnych, stosowanych najczęściej przez renowatorów czy niewielkie zakłady stolarskie zapewniające najwyższy poziom usług. O ile w ostatnich latach pojawiło się stosunkowo wiele publikacji na temat nowoczesnych olejów do drewna czy olejowosków, o tyle trudno jest znaleźć w polskiej prasie informacje na temat takich produktów jak politury szelakowe. A i w tej grupie – mimo wąskiego grona użytkowników – ostatnie lata przyniosły nowości mające na celu ułatwienie i przyspieszenie pracy politurników. Firma, która sukcesywnie udoskonala swe środki służące do politurowania jest brytyjska firma Fiddes & Son, której produkty w Polsce dystrybuuje sycowska firma MADRONA.PL.

W celu ułatwienia procesu politurowania, posiadają one w swojej ofercie, poza tradycyjnymi produktami przeznaczonymi do nanoszenia tzw. tamponem politurniczym, także środki przeznaczone do nanoszenia pędzlem lub nawet do natrysku. Wciąż jednak są to wyroby wykorzystujące składniki naturalne. Poniżej opisane zostały najczęściej stosowane produkty tych firm.

WYPEŁNIACZE PORÓW

Wypełniacze porów nie są politurami, lecz mieszanką naturalnych glin, żywic i barwników. Służą do zagruntowania powierzchni gatunków pierścieniowonaczyniowych przed procesem politurowania na tzw. lustro. Pozwalają one na pełne zamknięcie porów drewna przed politurowaniem bądź barwieniem.

PODKŁADY SZELAKOWE

Podkłady szelakowe to mieszanina politury ze środkami służącymi do zamknięcia porów w drewnie i zagruntowania go. Firma dostarcza produkt w wersji z białego szelaku do jaśniejszych gatunków drewna oraz w wersji „brązowej” do gatunków ciemnych bądź przeznaczonych do uszlachetniania politurami o ciemnej kolorystyce. Podkład szelakowy

Choć wydawać by się mogło, że politura szelakowa to wyrób archaiczny dla współczesnego meblarstwa, to produkty firmy Fiddes & Son pokazują, że politurowanie może stać się także nowoczesną technologią.

bardzo łatwo się szlifuje, szybko wysycha i pozwala na błyskawiczne zagruntowanie powłoki przed właściwym politurowaniem. Nanosi się go tamponem, pędzlem bądź natryskiem, a następnie szlifuje bardzo drobnym papierem

bądź wełną stalową. Służy on też jako grunt przed nanoszeniem wosków firmy Fiddes. Ta technika pozwala uzyskać przepiękną aksamitną powłokę będącą alternatywą dla powłok wykończonych politurą.

Przykładowe wybarwienia politury na drewnie brzozy.
FOT. MADRONA

POLITURA DO BLATÓW

Politura do blatów to jedyny produkt firmy modyfikowany chemicznie. Do jasnej politurey o delikatnie bursztynowym zabarwieniu dodano melaminę, która zwiększa odporność powłoki na zarysowania i działanie wody. Trzeba mieć jednak świadomość, że w dalszym ciągu jest to politura na bazie szelaku.

POLITURY WYBIELANE

W ofercie producenta znajdują się dwie politurey z bielonego szelaku. Pierwszą z nich jest White Polish – produkt o lekko mlecznym zabarwieniu, który po naniesieniu na drewno nie ingeruje w jego kolorystykę. Stąd też stosowany jest bądź na jasnych gatunkach, bądź też wówczas, gdy zależy nam na utrzymaniu naturalnej barwy drewna. Drugą z politur bielonych jest Transparent Polish – produkt dający minimalnie bursztynowe zabarwienie drewna.

POLITURY O NATURALNEJ KOLORYSTYCE

W tej grupie najpowszechniejsze są Button Polish – politura o bogatym, złocistopomarańczowym zabarwieniu oraz Heavy French Polish – politura o ciemnobursztynowym zabarwieniu, oferująca lustrzany połysk. Trzecią z politur jest Garnet Polish – miodoworubinowa, ciemniejsza od obu poprzednich.

POLITURY BARWIONE

Spośród politur barwionych warto przede wszystkim wspomnieć o politurze czarnej, pozwalającej uzyskać efekt hebanu czy nietransparentnej czerni. Stosowana jest zarówno do mebli, jak też np. przy renowacji fortepianów. Inną ciekawą politurą jest politura czerwona, oferująca wygląd drewna zitan.

INNE PRODUKTY NA BAZIE SZEŁAKU

Spośród pozostałych produktów firmy warto wymienić przede wszystkim dwa: lakier szelakowy Shellac Varnish oraz politurę do elementów toczonych, tzw. Friction Polish. Lakier szelakowy to produkt na bazie szelaku i naturalnych żywic, pozwalający uzyskać kolorystykę werniksu kopalowego (zw. old brown), ale o znacznie lepszych parametrach odpornościowych. Lakier ten nanosi się pędzlem bądź poprzez natrysk. Z kolei Friction Polish to politura z dodatkami naturalnych wosków, służąca do wykańczania elementów toczonych. Nanosi się ją pędzlem, a następnie mocno poleruje aż do uzyskania połysku.

PRODUKTY POMOCNICZE

Fiddes & Son oferuje klientom zainteresowanym politowaniem również produkty dodat-

Firma Madrona posiada w swojej ofercie, poza tradycyjnymi produktami przeznaczonymi do nanoszenia tzw. tamponem politurczym, także produkty przeznaczone do nanoszenia pędzlem lub nawet do natrysku. FOT. MADRONA

kowe. Warto wymienić tu bejce spirytusowe NGR (można je mieszać z politurą) i bejce olejno-naftowe, które zapewniają drewnu antyczny wygląd, jak też specjalne oleje będące alternatywą dla oleju lnianego w trakcie procesu politowania. Producent poleca też gamę swoich

wosków do drewna do nanoszenia na powłoki politurowe. Pielęgnują one politurę, chronią ją, a jednocześnie nie zmniejszają jej połysku. Poza środkami do uszlachetniania powierzchni w ofercie firmy znajdują się też pędzle do politowania, wełna stalowa i kleje kostne.

CZYM JEST POLITURA SZEŁAKOWA?

Politura szelakowa jest roztworem szelaku w spirytusie. Szelak z kolei to naturalna żywica wydzielana przez owada *Laccifer Lacca* żerującego głównie na drzewach figowych w Indiach i innych krajach Wschodu. W zależności od zabarwienia soku drzew, na których żerują owady, uzyskuje się szelak o kolorze od jasnomiodowego do rubinowego. Poddawany jest on procesowi oczyszczenia, odwoskowania i ewentualnie wybielenia. Od jakości zastosowanego szelaku oraz spirytusu zależy jakość powłoki otrzymanej poprzez politowanie. Pierwsze powłoki politurowe pojawiły się w Europie już w XVI w., lecz technika ta stała się popularna około 1820 r. dzięki francuskim twórcom mebli, którzy upowszechnili tę metodę uszlachetniania drewna. Powłoka politurowa cechuje się mocno ograniczonymi parametrami w zakresie odporności chemicznej czy mechanicznej, w związku z czym już wiele lat temu większość mebli użytkowych zaczęto wykańczać lakierami, wciąż jednak popularna jest wśród renowatorów oraz twórców najwyższej klasy mebli, drzwi czy paneli ściennych ze szlachetnych gatunków. Mimo bowiem rozwoju przemysłu lakierniczego żadna z nowoczesnych powłok nie jest w stanie zapewnić tak estetycznego i szlachetnego wykończenia drewna.

reklama

madrona f poz